

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/13/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117222240
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8117222240.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochtu a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobcu: J. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XX, XXX XX L., právne zastúpený: JUDr. Michal Fecil'ak, advokát, so sídlom Jesenná 8, 080 01 Prešov proti žalovanému: T. L., V. XX, XXX XX L., N.: XXXXXXXX, právne zastúpený: JUDr. Martin Staroň, advokát, so sídlom Hlavná 89, 080 01 Prešov, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní strán sporu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 14C/42/2017-674 z 25.11.2020 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok v I. vyhovujúcom výroku a v II. zamietavom výroku.

II. Vo výroku III. o trovách konania rozsudok zrušuje a vec v rozsahu zrušenia vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. V záhlaví tohto rozhodnutia identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 833,16 Eur a 5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 743,68 Eur od 24.11.2017 do zaplatenia, zo sumy 498,92 Eur od 28.02.2019 do zaplatenia, zo sumy 590,56 Eur od 03.11.2020 do zaplatenia; výrokom II. žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a III. súvisiacim výrokom o trovách konania rozhodol tak, že stranám sporu náhradu trov konania nepriznal.

2. Svoje rozhodnutie postavil na závere, že na pozemku žalobcu (orná pôda o výmere XXmX, W. č. XXX/X, LV č. XXXX, k.ú. U.) stojí čiastočne stavba cesty patriaca žalovanému, ktorá nie je povolenou stavbou, lebo žalovaný v spore nepreukázal, aby táto stavba bola v čase jej výstavby postavená v súlade s vtedy platnými predpismi, a z uvedeného dôvodu na tento spor nedolieha zákonné vecné bremeno na základe zák. č. 66/2009Z.z., a nárok žalobcu vo vzťahu ku žalovanému tak posúdil ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške obvyklého nájomného za uplatňované obdobie od 17.10.2015 do 16.10.2020, pričom pri určení jeho výšky vychádzal zo záverov znaleckého posudku č. XX/XXXX znalca N.. Y., vychádzajúceho z metódy polohovej diferenciácie, ktorého do konania pribral na základe návrhu žalovaného a ktorého závery považoval oproti záverom súkromného znaleckému posudku č. XX O. W. predloženého do konania žalobcom, vychádzajúceho z metódy porovnávacej, za objektívnejšie a dôveryhodnejšie. Návrh žalobcu na predloženie kontrolného znaleckého posudku zamietol, lebo ten sa prial koncentračnej zásade a zásade hospodárnosti konania, vzhľadom na uplynutie doby od momentu doručenia druhého znaleckého posudku a žiadosti na predloženie kontrolného znaleckého posudku. Rovnako nevzhladol ani dôvody na odročenie posledného pojednávania vznesené žalobcom, lebo tomu dôkazy, s ktorými sa súd na tomto pojednávaní oboznámil, nebránilo nič predložiť skôr. Zákonný úrok z omeškania priznal v závislosti od momentu doručenia žaloby resp. jej rozšírenia žalovanému. Nepriznanie trov konania odôvodnil dôvodmi hodnými osobitného zreteľa (i) ak by vychádzal zo zásady, že výsledok konania závisel výlučne od znaleckého posudky, musel by priznať plnú náhradu trov

konania žalobcovi, no to sa mu javilo vzhľadom na neporovnateľné hodnoty v znaleckých posudkoch, výmeru dotknutého pozemku, ktorý je verejnou komunikáciou postavený za socialistického režimu, za nespravodlivé a (ii) ak by vychádzal striktne zo zásady úspechu, v spore by bol pomerne úspešný žalovaný. Takto ustálený skutkový stav po právnej stránke posúdil podľa ustanovení § 451 ods. 1, ods. 2, § 456, § 458 ods. 1, § 563, § 517 ods. 2 Obč. zák., § 3 nar. vlády SR č. 87/1995Z.z., § 1 ods. 1, § 4 ods. 1 zák. č. 66/2009Z.z.; výrok o trovách konania podľa ustanovenia § 257 CSP.

3. Tento rozsudok včas podanými odvolaniami napadli obe strany.

4. Žalobca čo do II. zamietavého výroku a čo do III. súvisiaceho výroku o trovách konania, poukazujúc na odvolacie dôvody uvedené v ust. § 365 ods. 1 písm. e/, f/ a h/ CSP (nevýkonanie navrhnutých relevantných dôkazov, nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci). Podstata odvolacej argumentácie žalobcu tkvie v jeho nesúlase s názorom súdu prvej inštancie, ktorý pri určení výšky bezdôvodného obohatenia nevychádzal z ním predloženého znaleckého posudku č. XX O. W., ale zo znaleckého posudku č. XX/XXXX znalca N.. Y., ktorého do konania pribral. V ním predloženom znaleckom posudku bola pri určení výšky bezdôvodného obohatenia - tržného nájomného - použitá porovnávací metóda, pričom v druhom znaleckom posudku bolo použitá metóda polohovej diferenciácie, ktorá nie je v súlade s európskymi obchodnými štandardmi. Poukázal na to, že ak existujú rozpory medzi dvoma znaleckými posudkami, môže súd pristúpiť k prehodnoteniu ich správnosti ďalším znalcom, resp. že nedošlo k výsluchu znalcov na pojednávaní za účelom odstránenia rozporov. Zamietnutie jeho návrhu na kontrolné znalecké dokazovanie je tak aj porušením jeho práva na spravodlivý proces. Súdu taktiež neprislúcha hodnotiť vecnú správnosť odborných záverov znalca. V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe mu mala byť priznaná plná náhrada trov konania, no iba z prisúdenej sumy, keďže výška plnenia výlučne závisela od znaleckého posudku. Navrhol rozsudok v ním napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Žalovaný čo do I. vyhovujúceho výroku a čo do III. súvisiaceho výroku o trovách konania, poukazujúc na odvolacie dôvody uvedené v ust. § f/ a h/ CSP (nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci). Žalovaný neuznáva základ nároku, lebo podľa jeho názoru nie sú splnené podmienky pre vydanie bezdôvodného obohatenia, nakoľko nebolo preukázané, aby sporné pozemky užíval neoprávnené. O bezdôvodnom obohatení by mohla byť reč iba vtedy, ak by stavba na pozemku žalobcu bola neoprávnená, no v čase jej stavby bol vlastníkom sporného pozemku a súčasne aj stavebníkom K., ktorý staval vlastne na svojom a preto nemôže ísť o neoprávnenú stavbu. Preto na uvedenú vec je potrebné aplikovať ust. zák. č. 66/2009Z.z., na základe ktorého by mal potom žalobca nárok nanajvyš na jednorazovú náhradu za zriadenie vecného bremena, ktorý vznikol účinnosťou tohto zákona k 01.07.2009, a ktorý sa premlčuje v 3- ročne všeobecnej premlčacej dobe, a tento nárok vzhľadom na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného, nemožno potom žalobcovi v tomto konaní priznať. Okrem toho, priznanie tržného nájomného, ako to žiada žalobca, by bolo v rozpore s dobrými mravmi, lebo žalovaný nie je podnikateľ a nepoužíva cestu za účelom dosiahnutia zisku, ale pre zabezpečenie uspokojenia verejnej potreby. V neposlednom rade, v prípade špekulatívneho získania pozemkov, je uplatňovanie takéhoto nároku v rozpore s dobrými mravmi. Mala mu byť priznaná náhrada trov konania, ako strane ktorá mala v spore v prevažnej miere úspech. Na základe uvedeného navrhol rozsudok v ním napadnutej časti zmeniť a žalobu zamietnuť, alternatívne ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súčasne uplatnil i trovy konania.

6. Strany následne vo svojich odvolacích replikách odvolanie protistrany označili za nedôvodné, resp. za irelevantné a žalobca vo svojej odvolacej duplike zotrval na svojej odvolacej argumentácii. Ďalšie podania strán dané neboli.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolania boli podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými subjektami - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú základné zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, e/, f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie, bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383, § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho

pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolaniam strán sporu v merite veci nemožno priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok v merite veci je vecne správny, čím boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie vo výrokoch I. a II. (§ 387 ods. 1 CSP), a že odvolaniu žalobcu vo výroku o trovách konania úspech priznať možno, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre zrušenie rozhodnutia vo výroku III. (§ 391 CSP).

8. Z obsahu podaných odvolaní vyplýva, že odvolatelia súčasne uplatnili odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP, žalobca aj podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ a e/ CSP, hoc v odvolaní formálne odvolací dôvod uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP necituje.

9. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

10. Odvolací súd tak v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, nevykonaním navrhnutých relevantných dôkazov, nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (ku tomu pozri napr. Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

11. Pretože ide v tomto spore o obdobie po 01.07.2009 (od 17.10.2015 do 16.10.2020), súd prvej inštancie správne na prvom mieste skúmal, či na súdenu vec možno aplikovať zákon č. 66/2009Z.z., alebo nie. Je zrejmé, že žalovaný nerozlišuje pojmy stavba neoprávnená a stavba nepovolená. K otázke „ne/oprávnenosti stavby, resp. stavby nepovolennej podľa platných právnych predpisov“, odvolací súd uvádza, že podstata neoprávnenej stavby podľa § 135c Obč. zák. spočíva v tom, že stavebník stavia na cudzom pozemku, bez toho aby mu svedčil právny titul umožňujúci na cudzom pozemku stavať. Pre klasifikáciu stavby ako neoprávnenej nie je rozhodujúce, či stavebník mal, alebo nemal stavebné povolenie, a bez ďalšieho nie je rozhodujúce ani vydané kolaudačné rozhodnutie. Od neoprávnenej stavby však treba odlíšiť „nepovolenú - čiernu stavbu“, t.j. stavbu postavenú v rozpore s predpismi stavebného práva. Bolo potom na žalovanom preukázať, že stavba z predmetu sporu bola zrealizovaná v súlade v tom čase platnými stavebnými predpismi (napr. predložením rozhodnutia zo stavebného konania), čo však žalovaný bezpochyby nepreukázal. Správne potom súd prvej inštancie v súdnej veci aplikáciu zák. č. 66/2009Z.z. vylúčil. Nie pochyb o tom, že žalovaný užíva nehnuteľnosť žalobcu bez právneho titulu. Preto nastupuje režim bezdôvodného obohatenia.

12. V tejto súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cdo/52/2009, ktoré sa zaoberalo užívaním nehnuteľnosti bez právneho dôvodu, ktorá je verejným priestranstvom, pričom v zmysle tohto rozhodnutia považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia v podobe obvyklého nájomného za dôvodné: „správny je aj výpočet výšky bezdôvodného obohatenia rovnajúci sa výške obvyklého nájomného v danom mieste a čase za porovnateľný pozemok“. Aj judikatúra Najvyššieho súdu Českej republiky (napr. NS ČR, sp. zn. 32Odo/ 823/2003 z 15.01.2004) sa prikláňa k oprávnenosti nárokov vlastníka pozemkov v prípade užívania takýchto pozemkov pre potreby všetkých v podobe verejného priestranstva, teda verejnej vnútroblokovej zelene v obytnej zástavbe. Žalovaný zaberá pozemok vo vlastníctve žalobcu, s vlastníkom pozemku sa za sporné obdobie nijako právne nevyrovnal a niet dôvod konštatovať iný záver ako ten, že sa žalovaný bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu. Len samotný fakt, že ide o využívanie pozemku „pre všetkých“, teda na verejnoprospešný účel, nemôže vlastníka ukrátiť (už zmieňované rozhodnutie NS SR, sp. zn. 4Cdo/52/2009, i nález ÚS SR, sp. zn. III. ÚS 237/09). Bezdôvodné obohatenie vzniká nielen v prípade, ak sa protiprávne rozmnoží majetok obohateného, ale aj vtedy, ak sa doterajší majetok nezmenšil, hoci by mu k tomu došlo, keby bol obohatený plnil svoje povinnosti (R 25/1986). Odvolací súd pripomína, že povaha práva na vydanie bezdôvodného obohatenia z časového hľadiska korešponduje pretrvávaniu protiprávneho stavu (už zmieňovaný nález ÚS SR, sp.

zn. III. ÚS 237/09 ...pri nútenom obmedzení možno uvažovať o opakovaných platbách „primeranej náhrady“ počas trvania núteného obmedzenia). V prípade bezdôvodného obohatenia vzniknutého z protiprávneho stavu sa nejedná o jednorazové právo, ale právo, ktoré vzniká v súvislosti s protiprávnym stavom (okupácia pozemku) a ten je v súdnej veci pretrvávajúci. Hoc citované rozhodnutia pojednávajú o užívaní verejného priestranstva - zelene, sú aplikovateľné aj pre tú súdnu vec. Špekulatívnosť správania žalobcu pri nadobudnutí pozemku z tohto sporu vyvracia titul jeho nadobudnutia, ktorým je v súdnej veci dedenie. Z uvedeného vyplýva, že s tvrdením žalovaného v odvolaní voči rozsudku súdu prvej inštancie v časti namietaných nesprávnych skutkových zistení a s tým súvisiaceho nesprávneho právneho posúdenia veci nemožno súhlasiť.

13. V súdnej veci naproti sebe stoja dva znalecké posudky. Na jednej strane súkromný a do konania predložený žalobcom a na strane druhej vyhotovený na návrh žalovaného súdom ustanoveným znalcom. Súd vzal pri svojom rozhodnutí v úvahu závery druhého znaleckého posudku a žalobcovi priznal menej, ako by tomu bolo v zmysle ním predloženého súkromného znaleckého posudku. S týmto nesúhlasil žalobca a hodlal do konania predložiť kontrolný znalecký posudok znalca N.. P., pričom tento návrh bol zo strany súdu prvej inštancie zamietnutý z dôvodu, že by sa to priečilo koncentračnej zásade a zásade hospodárnosti konania. Ku tomu odvolací súd uvádza, že vo všeobecnej rovine do kategórie procesných väd s ústavnoprávnymi dôsledkami možno zahrnúť aj problematiku tzv. „opomenutých dôkazov“, ktorá v zásade zahŕňa aj takú procesnú situáciu, keď niektorá zo strán sporu navrhne vykonanie dôkazného prostriedku, ktorý je zamietnutý bez vecného zdôvodnenia obsiahnutého v odôvodnení konečného rozhodnutia a zodpovedajúceho povaha a závažnosti veci, prípadne je celkom opomenutý. V súvislosti s touto odvolacou námietkou žalobcu odvolací súd potom považuje za rozhodujúce, že nevykonanie tohto dôkazného prostriedku nemohlo ovplyvniť žalobcov prípadný procesný úspech v otázke priznania vyššieho bezdôvodného obohatenia. Totižto predchádzajúca právna úprava (§ 127 ods. 2 OSP) výslovne umožňovala preskúmať správnosť záverov predloženého znaleckého posudku iným znalcom, vedeckým ústavom, alebo inou inštitúciou - súčasná právna úprava však podobné ustanovenie neobsahuje. Preto na vypracovanie tzv. kontrolného znaleckého posudku po novom bolo potrebné uplatniť ustanovenie § 207 ods. 3 CSP, a teda navrhnúť znalecký ústav. Žalobca však zákonom predpísaným procesným spôsobom nepostupoval, lebo za účelom kontrolného znaleckého dokazovania hodlal opätovne predložiť súkromný znalecký posudok - znalca fyzickej osoby. Taktiež nemožno akceptovať ani odvolaciu námietku žalobcu o povinnosti súdu prvej inštancie vypočítať oboch znalcov za účelom odstránenia rozporov v záveroch ich znaleckých posudkov, lebo v zmysle novej procesnej úpravy sa dôraz kladie na procesnú diligenciu strán sporu, čoho dôsledkom je obmedzenie dôkaznej iniciatívy súdu a jej presun takmer bezvýhradne na strany sporu. Potom takýto návrh mal padnúť zo strany žalobcu, ten ho však, ako to plynie z obsahu spisu neurobil. Podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie dostatočným a jasným spôsobom vysvetlil dôvody, pre ktoré vzal za podklad svojho rozhodnutia znalecký posudok vyhotovený na návrh žalovaného a z akých dôvodov nevychádzal zo záverov súkromného znaleckého posudku žalobcu. V tomto smere potom jeho úvahu, nemožno hodnotiť ako zjavne neprimeranú. Z uvedeného vyplýva, že s tvrdením žalobcu v odvolaní voči rozsudku súdu prvej inštancie v časti namietaného neúplného zistenia skutkového stavu veci nevykonaním navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností pre správne rozhodnutie a s tým súvisiaceho nesprávneho právneho posúdenia veci a porušenia jeho práva na spravodlivý proces nemožno súhlasiť.

14. Zmyslom a účelom náhrady trov konania je poskytnúť úspešnej strane konania ktorej to priznáva zákon, náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním musela alebo bude musieť nepochybné zaplatiť, pričom by ich nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred všeobecným súdom.

15. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. O plný úspech žalobcu vo veci ide vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t.j. ak sa jeho žalobe vyhovel v plnom rozsahu. Strana, ktorá mala plný úspech vo veci, má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. V sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu, t.j. strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov proti neúspešnej strane.

16. Úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať

procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku ujmy „iba“ odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že ujma bola spôsobená; jej výška nasleduje. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. Nárok na plnú náhradu trov konania sa priznáva iba z prisúdenej sumy, čo treba vyjadriť vo výroku rozsudku.

17. Výnimku pri rozhodovaní o trovách konania predstavuje ustanovenie § 257 CSP, ktorého účelom je umožniť súdu zmierniť dôsledky právnych noriem upravujúcich náhradu trov konania zavedením moderačného práva. Zo slovného znenia vyššie uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že ide o ustanovenie výnimočné, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti.

18. Ustanovenie § 257 CSP nemožno vykladať tak, že možno kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o náhrade trov konania nepriznať náhradu trov úspešnej strane konania; vždy musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa je potrebné prihliadať v prvom rade k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán konania a je potrebné vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale je nutné zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávnenej strany. Významnými z hľadiska aplikácie § 257 CSP sú tiež okolnosti, ktoré viedli k uplatneniu nároku (práva) na súde, postoj strán v priebehu konania a pod. Uvedeným východiskami sa súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania dôsledne neriadil.

19. Navyše platí, že súd v prípade použitia ustanovenia § 257 CSP je povinný „vytvoriť procesný priestor“ umožňujúci stranám sporu vyjadriť svoje stanovisko k prípadnému použitiu tohto ustanovenia [pozri k tomu rozsudok ESLP Čepek proti Českej republike (sťažnosť č. 9815/10), ako aj nálezy Ústavného súdu ČR sp. zn. PL. ÚS 46/13 a sp. zn. I. ÚS 1593/15]. Strana má teda právo byť explicitne vyzvaná, aby včas k prípadnej aplikácii § 257 vyjadrila svoje stanovisko. Výrok rozhodnutia v prípade úplnej moderácie by mal znieť „stranám sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva“ resp. „súd stranám nárok na náhradu trov konania nepriznáva“. Výrok, že „žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania“ už nemá v CSP oporu (nález Ústavného súdu SR z 2. apríla 2020, sp. zn. I. ÚS 387/2019, obdobne aj nález Ústavného súdu SR z 18. júla 2018, sp. zn. I. ÚS 153/2018).

20. Preto bolo potom potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v I. vyhovujúcom výroku a v II. zamietavom výroku postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť a vo výroku III. o trovách konania postupom podľa 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a podľa § 391 CSP v rozsahu zrušenia vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Na ďalšiu argumentáciu strán zachádzajúcu do nadbytočných podrobností, nespôsobilú už privodiť úspech ich odvolaniu, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

21. Bude preto úlohou súdu prvej inštancie sa opätovne zaoberať všetkými trovami konania v intenciách naznačených odvolacím súdom, o nich nanovo rozhodnúť, a samozrejme, svoje rozhodnutie v zmysle zásad uvedených v § 220 ods. 2, ods. 3 CSP aj náležite odôvodniť.

22. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).
Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.
Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).